

Давидова Н. В.
старший викладач
*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*

САМОСТІЙНА ТА ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Сучасна педагогіка розглядає самостійну та індивідуальну роботу не тільки як один із основних шляхів інтенсифікації навчального процесу взагалі, але і як засіб оволодіння іноземної мови, де тренінг є одним із головних напрямків роботи. Паралельно з аудиторною роботою, самостійна та індивідуальна робота у широкому розумінні цього слова, є самостійною діяльністю курсанта, яка поглиблює та доповнює аудиторну форму. Вона є всебічним, багатофункціональним педагогічним явищем, яке має не тільки навчальне, але й особисте, професійне, суспільне значення. Без самостійного опрацювання не можна дійти істини в жодному важливому питанні. Важливість правильної організації самостійної роботи курсантів визначається ще й тим, що вона займає в залежності від інтелектуальної зрілості до 75% загального обсягу часу тих, хто навчається. Самостійна та індивідуальна робота – структурована у сукупність здійснюваних дій, цілеспрямована та мотивована діяльність, виконання якої вимагає достатньо високого рівня самосвідомості, самодисципліни, особистої відповідальності, і яка в результаті дає задоволення у самовдосконаленні та самопізнанні, надає можливість курсанту бути суб'єктом діяльності. Організація самостійної та індивідуальної роботи у відомчих вищих навчальних закладах юридичного профілю є складним і вразливим місцем у навчально-виховному процесі. Об'єктивні труднощі обумовлені недостатньою чіткістю вимог програми з іноземної мови до процесу вдосконалення навичок та умінь курсантів стосовно самостійної та індивідуальної роботи, пов'язаних з мінімальною кількістю годин, відведених на вивчення дисципліни в аудиторії, відсутністю теоретичних робіт, які б висвітлювали питання методики організації самостійної та індивідуальної роботи. Для управління самостійною та індивідуальною навчальною діяльністю курсантів необхідно на основі системно-дієвого підходу організувати умови для здійснення цієї діяльності. На наш погляд, вони складаються з таких етапів:

- 1) моделювання майбутньої професійної діяльності з визначенням місця та ролі іноземної мови;
- 2) вичленування кола комунікативних (професійно-предметних) завдань, які належить вирішити в реальному спілкуванні, та їх моделювання у навчальному спілкуванні;
- 3) визначення спрямування, сфери, сукупності навчально-пізнавальних задач, які належить вирішити самостійно;
- 4) визначення сукупності навчальних дій, які належить засвоїти.

Все це передбачає складання викладачем орієнтовного плану, добір можливих форм, раціональних прийомів роботи з навчальним матеріалом на засадах індивідуального підходу до курсанта. Необхідно враховувати форми роботи, які можуть бути використані курсантами самостійно. До них відносяться:

1) завдання на розвинення культури читання та слухання (аудіювання, застосування різних видів читання) ;

2) відпрацювання стислого і найбільш раціонального запису (план, тези, анотація, реферат, рецензія);

3) загальне запам'ятовування (лексичний мінімум, граматичні структури, короткий зміст тексту);

4) загальний пошук інформації в інтернеті;

5) презентація інформації;

6) підбір відео сюжетів до тем за планом;

7) підготовка до заліків, іспитів;

8) виконання тренувальних тестів в системах «Moodle», «Lingva Skills».

Прямий контроль з боку викладача зводиться до мінімуму при виконанні самостійної та індивідуальної діяльності курсантів. Перевага надається консультативній та рекомендаційній роботі

Декусар Г. Г.

старший викладач

*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*

ПРОБЛЕМА ЗАПОЗИЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ СЛІВ У НОРМАТИВНО-ПРАВОВІЙ ЛЕКСИЦІ

Ця робота присвячена актуальній проблемі сучасності – запозиченню іноземних слів. Особлива увага приділяється запозиченню у сфері юриспруденції, зокрема, в нормативно-правовій складовій професійної юридичної діяльності. Питання допустимості запозичення доцільно розглянути на прикладі латинської мови як першоджерела правової термінології.

Мовне запозичення – природне явище для всіх мов світу. Запозичення зумовлено великою кількістю причин, які можна розділити на дві категорії: мовні, наприклад: позначення нового поняття / конкретизація вже існуючого і немовні, наприклад: галузеві зв'язки між носіями мови.

Лексика розвивається особливо динамічно, оскільки формується переважно під впливом зовнішнього фактору – взаємодії між її носіями. На сучасному етапі розвитку української мови, яка наповнена і переповнена іношомовними поняттями. Ми оперуємо ними настільки вільно, що навіть не замислюємося про їх походження. Юриспруденція обрала переважним джерелом запозичення латинську мову – мову римського права, що